

Vybrané pravidlá pre rozpočtové rámce (príručka)

Predkladá:

Radovan Majerský v. r.
generálny riaditeľ

Sekcia rozpočtovej politiky MF SR

Eduard Hagara v. r.
riaditeľ

Inštitút finančnej politiky MF SR

Schvaľuje:

Eduard Heger v. r.
podpredseda vlády a minister financií SR

V Bratislave, dňa 28. 05. 2020

Úvod

Ministerstvo financií SR ako ústredný orgán štátnej správy pre oblasť financií na základe § 14 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) a v súlade so smernicou Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (ďalej len „smernica“) vydáva príručku, ktorou sa upravujú niektoré pravidlá pre rozpočtové rámce (ďalej len „príručka“).

Cieľom príručky je bližšie upraviť záväzné požiadavky na rozpočtové rámce vyplývajúce zo smernice, ustanovené v ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a zákone č. 523/2004 Z. z.

Obsahom príručky sú nasledovné časti: I. Prognózy, II. Strednodobé rozpočtové rámce, III. Komplexný rozsah rozpočtových rámcov.

I. Prognózy

1. Za prípravu makroekonomických prognóz a rozpočtových prognóz (prognózy daňových príjmov, prognózy nedaňových príjmov a prognózy výdavkov) je zodpovedné Ministerstvo financií SR, pričom pôsobnosť Výboru pre daňové prognózy a Výboru pre makroekonomické prognózy ustanovuje ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Makroekonomické prognózy a rozpočtové prognózy

- a) sa porovnávajú s najaktuálnejšími prognózami Komisie a v prípade potreby s prognózami ďalších nezávislých orgánov (Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, Národná banka Slovenska). Významné rozdiely medzi zvoleným makrofiškálnym scenárom a prognózou Komisie sa opíšu s odôvodnením najmä v prípade, keď sa úroveň alebo rast premenných vo vonkajších predpokladoch významne líši od hodnôt uvádzaných v prognózach Komisie (čl. 4 ods. 1 smernice)
- b) obsahujú aj analýzu citlivosti, ktorá sa zameriava na preskúmanie vývoja hlavných fiškálnych premenných pri rôznych predpokladoch rastu a úrokových mier. Rozsah alternatívnych predpokladov použitých v makroekonomických prognózach a rozpočtových prognózach sa riadi úspešnosťou minulej prognózy a je zameraný na zohľadnenie príslušných rizikových scenárov (čl. 4 ods. 4 smernice)
- c) podliehajú pravidelnému, nezaujatému a komplexnému hodnoteniu založenému na objektívnych kritériách vrátane hodnotenia *ex post*. Výsledky tohto hodnotenia sa zverejňujú na webovej stránke Ministerstva financií SR a primerane sa zohľadňujú v budúcich makroekonomických prognózach a rozpočtových prognózach. Ak sa pri hodnotení odhalí významná odchýlka ovplyvňujúca makroekonomické prognózy minimálne za štyri po sebe nasledujúce roky, Ministerstvo financií SR prijme potrebné opatrenia a zverejní ich na svojej webovej stránke (čl. 4 ods. 6 smernice)
- d) Ministerstvo financií SR zverejňuje na svojej webovej stránke vrátane metodiky, predpokladov a parametrov použitých pre ich tvorbu (čl. 4 ods. 5 smernice).

2. Obsahom rozpočtových dokumentov vrátane rozpočtu verejnej správy, ktoré sú založené na makroekonomických prognózach a rozpočtových prognózach, sú aj porovnania, analýzy a hodnotenia podľa bodu 1 písm. a) až c).

II. Strednodobé rozpočtové rámce

1. Strednodobé rozpočtové rámce okrem komplexných a transparentných viacročných rozpočtových cieľov, pokiaľ ide o deficit verejnej správy, dlh a všetky ostatné súhrnné fiškálne ukazovatele, ako napríklad výdavky, obsahujú aj:

- a) projekcie každej významnejšej výdavkovej a príjmovej položky verejnej správy s presnejšou špecifikáciou na úrovni ústrednej štátnej správy a fondov sociálneho zabezpečenia v danom rozpočtovom roku a neskôr pri nezmenenej politike (čl. 9 ods. 2 písm. b) smernice),
- b) opis strednodobých predpokladaných politík a ich vplyvu na financie verejnej správy rozdelené na významné príjmové a výdavkové položky, z ktorého bude zrejmý spôsob, akým sa dosiahne úprava smerom k strednodobým rozpočtovým cieľom v porovnaní s projekciami pri nezmenených politikách (čl. 9 ods. 2 písm. c) smernice),
- c) posúdenie, ako uvedené predpokladané politiky so zreteľom na ich priamy dlhodobý vplyv na financie verejnej správy pravdepodobne ovplyvnia dlhodobú udržateľnosť verejných financií (čl. 9 ods. 2 písm. d) smernice).

2. Právne predpisy týkajúce sa ročného rozpočtu sú zlučiteľné s ustanoveniami strednodobého rozpočtového rámca. Konkrétne projekcie príjmov a výdavkov a priority vyplývajúce zo strednodobého rozpočtového rámca, predstavujú základ na vypracovanie ročného rozpočtu. Každý odklon je potrebné náležite odôvodniť. (čl. 10 smernice)

III. Komplexný rozsah rozpočtových rámcov

V rámci ročných rozpočtových postupov sa určia a uvedú všetky subjekty verejnej správy vrátane fondov, ktoré nie sú súčasťou riadnych rozpočtov na subsektorovej úrovni. Kombinovaný vplyv týchto subjektov vrátane fondov na saldo a dlhy verejnej správy sa uvedie v rámci ročných rozpočtových postupov a strednodobých rozpočtových plánov. (čl. 14 ods. 1 smernice).